



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Lublin, dnia 27 grudnia 2024 r.

Poz. 6790

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN-II.4131.430.2024 WOJEWODY LUBELSKIEGO

z dnia 20 grudnia 2024 r.

stwierdzające nieważność uchwały Nr VI/40/2024 Rady Gminy Wojcieszków z dnia 21 listopada 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w części obejmującej § 3 ust. 5 uchwały oraz pkt II ppkt 6 tiret ósme regulaminu korzystania z punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, stanowiącego załącznik do uchwały.

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r., poz. 1465, ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr VI/40/2024 Rady Gminy Wojcieszków z dnia 21 listopada 2024 r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w części obejmującej § 3 ust. 5 uchwały oraz pkt II ppkt 6 tiret ósme regulaminu korzystania z punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, stanowiącego załącznik do uchwały.

Uzasadnienie

Uchwała Nr VI/40/2024 Rady Gminy Wojcieszków została doręczona organowi nadzoru w dniu 27 listopada 2024 r.

Przedmiotową uchwałę Rada Gminy Wojcieszków podjęła m.in. na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 399, z późn. zm.).

W myśl tego przepisu rada gminy określi, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w szczególności częstotliwość odbierania odpadów komunalnych od właściciela nieruchomości i sposób świadczenia usług przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

W uchwale, o której mowa w ust. 3, dopuszcza się ograniczenie ilości zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych i odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cmentarzy, stanowiących odpady komunalne, oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych, odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi (art. 6r ust. 3a). Ograniczenie może dotyczyć także ilości innych niż wymienione w ust. 3a bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego

zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a na których prowadzona jest działalność w zakresie gastronomii, w tym restauracje, stołówki i zakłady zbiorowego żywienia, hurtownie, jednostki handlu detalicznego, a także podobnych odpadów z zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność. W uchwale, o której mowa w ust. 3, gmina określi rodzaje działalności prowadzonej na nieruchomościach, na których nie zamieszkują mieszkańcy, których dotyczy to ograniczenie (art. 6r ust. 3aa).

Dopuszcza się zróżnicowanie częstotliwości odbierania odpadów, w szczególności w zależności od ilości wytwarzanych odpadów i ich rodzajów, z tym że w okresie od kwietnia do października częstotliwość odbierania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne nie może być rzadsza niż raz na tydzień z budynków wielolokalowych i nie rzadsza niż raz na dwa tygodnie z budynków mieszkalnych jednorodzinnych, z wyłączeniem gmin wiejskich oraz części wiejskiej gmin miejsko-wiejskich, w przypadku których częstotliwość odbierania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne może być rzadsza (art. 6r ust. 3b).

Uchwała, o której mowa w ust. 3, określa także tryb i sposób zgłaszania przez właścicieli nieruchomości przypadków niewłaściwego świadczenia usług przez przedsiębiorcę odbierającego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości lub przez prowadzącego punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych. (art. 6r ust. 3d).

Wydawana na podstawie powyższych przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach uchwała stanowi akt prawa miejscowego i winna kompleksowo regulować materię określoną przez ustawodawcę.

Jak stanowi § 3 ust. 5 uchwały, *dopuszcza się ograniczenie ilości odpadów zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych stanowiących odpady komunalne odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości – do technicznych możliwości przyjęcia tych odpadów przez punkt w momencie ich dostarczenia. W takiej sytuacji prowadzący punkt zobowiązany jest do podania terminu, w którym odpady te zostaną przyjęte.*

W art. 6r ust. 3a i ust. 3aa ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Rada Gminy została upoważniona do wprowadzenia - w uchwale podejmowanej na podstawie art. 6r ust. 3 tej ustawy - ograniczeń ilości wskazanych w tych przepisach frakcji odpadów komunalnych odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Rada Gminy jest władna określić w podjętej uchwale ilość odpadów komunalnych wskazanych frakcji odbieranych lub przyjmowanych w zamian za opłatę zgodnie z upoważnieniem zakreślonym w ww. przepisach ustawy. Konsekwencją wprowadzenia takich ograniczeń jest możliwość określenia przez Radę Gminy na podstawie art. 6r ust. 4 ww. ustawy - w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego - rodzaju dodatkowych usług świadczonych przez gminę w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości ponad ustalony limit oraz wysokości cen za te usługi.

Zdaniem organu nadzoru w granicach upoważnienia z art. 6r ust. 3 w zw. z ust. 3a i ust. 3aa ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach nie mieści się wprowadzenie regulacji uzależniającej ilość odbieranych lub przyjmowanych odpadów komunalnych od technicznych możliwości punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 6 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach - Gminy zapewniają czystość i porządek na swoim terenie i tworzą warunki niezbędne do ich utrzymania, a w szczególności tworzą punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych w sposób umożliwiający łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy, które zapewniają przyjmowanie co najmniej odpadów komunalnych: wymienionych w pkt 5, odpadów niebezpiecznych, przeterminowanych leków i chemikaliów, odpadów niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek, zużytych baterii i akumulatorów, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon, odpadów budowlanych i rozbiórkowych oraz odpadów tekstyliów i odzieży.

Właściciel nieruchomości, ponoszący na rzecz gminy opłatę, o której mowa w art. 6h ustawy, powinien mieć zatem zagwarantowaną możliwość łatwego pozbywania się określonych frakcji odpadów w punkcie selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Należy podkreślić, że uchwała w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów jako akt prawa miejscowego powinna być sformułowana w sposób precyzyjny i czytelny, tak by wynikało z niego, kto, w jakich okolicznościach i jak powinien się zachować, żeby osiągnąć skutek wynikający z tego przepisu i nie miał żadnych wątpliwości co do tego, jaką regułę postępowania wyznacza dany przepis, a organ stosujący ten przepis wiedział, w jaki sposób go zinterpretować. Adresaci aktu nie mogą być zaskakiwani treścią nieostrych czy też niepełnych przepisów.

W świetle powyższego, w uchwale podejmowanej na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Rada Gminy jest uprawniona do jednoznacznego określenia ilości frakcji odpadów komunalnych wymienionych w art. 6r ust.3a i ust. 3aa tej ustawy odbieranych lub przyjmowanych przez PSZOK. Za prawidłowe wypełnienie tego upoważnienia nie można uznać wprowadzenia postanowieniami uchwały ograniczeń przyjmowania określonych frakcji w uzależnieniu od możliwości technicznych punktu w momencie dostarczenia tych odpadów przez właściciela nieruchomości.

W załączniku do uchwały w pkt II ppkt 6 tiret ósme wskazano, że do PSZOK nie są przyjmowane w szczególności następujące rodzaje odpadów: *odpady pochodzące z nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne oraz odpady, których ilość i charakter wskazuje na to, że pochodzą z działalności gospodarczej lub rolniczej.*

Powyższa regulacja w zakresie, w jakim stanowi o nieprzyjmowaniu w PSZOK odpadów pochodzących z nieruchomości niezamieszkałych, ogranicza odbieranie odpadów komunalnych przez Punkt Selektywnego Odbierania Odpadów Komunalnych wyłącznie do odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy.

Zgodnie z art. 6r ust. 2d ustawy w zamian za pobraną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi gmina zapewnia właścicielom nieruchomości pozbywanie się wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, przy czym rozumie się przez to odbieranie odpadów z terenu nieruchomości, o których mowa w art. 6c ust. 1 i 2.

Jak stanowi art. 6c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, gminy są obowiązane do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy (ust. 1). Rada gminy może, w drodze uchwały stanowiącej akt prawa miejscowego, postanowić o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (ust. 2).

Przepis art. 6c wprowadza rozróżnienie dwóch typów nieruchomości; na których zamieszkują mieszkańcy i na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne. W przypadku nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy to gmina jest obowiązana ex lege do zorganizowania odbierania odpadów komunalnych od właścicieli tych nieruchomości. Natomiast w przypadku nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, ale powstają odpady komunalne, to rada gminy postanawia fakultatywnie, w uchwale stanowiącej akt prawa miejscowego, o odbieraniu takich odpadów od właścicieli tych nieruchomości.

Rada Gminy Wojcieszków działając na podstawie ww. art. 6c ust. 2 podjęła uchwałę Nr XIII/73/16 z dnia 30 czerwca 2016 r. w sprawie postanowienia o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2016 r., poz. 2956). Przedmiotową uchwałą Rada postanowiła o odbieraniu przez Gminę Wojcieszków odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne z wyłączeniem nieruchomości na których znajdują się domki letniskowe, lub innych nieruchomości wykorzystywanych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe, wykorzystywanych jedynie przez część roku.

Rada Gminy, podejmując decyzję o realizacji normy kompetencyjnej wynikającej z art. 6c ust. 2 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, jest zobligowana do realizowania jej w całości poprzez postanowienie "o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne". Objęcie na podstawie art. 6c ust. 2 ustawy nieruchomości

zamieszkałych i niezamieszkałych na terenie gminy systemem odbierania odpadów komunalnych zorganizowanym przez gminę wyłącza całkowicie możliwość pozbywania się odpadów komunalnych w inny sposób.

Mając na uwadze powyższe, skoro Rada Gminy Wojcieszków postanowiła w akcie prawa miejscowego wydanym na podstawie art. 6c ust. 2 ustawy o odbieraniu odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, to brak jest podstaw do wyłączenia takich nieruchomości spod obowiązywania unormowań uchwały wydawanej na podstawie art. 6r ust. 3 ustawy.

Ponadto, wprowadzenie regulacji wyłączającej przyjmowanie w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych „*odpadów, których ilość i charakter wskazuje na to, że pochodzą z działalności gospodarczej lub rolniczej*” wykracza poza granice upoważnienia udzielonego w art. 6r ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Zgodnie z art. 6r ust. 3a tej ustawy, ustawodawca dopuścił wprowadzenie w uchwale wyłącznie ograniczeń ilości odbieranych lub przyjmowanych przez pszok odpadów komunalnych obejmujących frakcje: zużytych opon, odpadów wielkogabarytowych i odpadów stanowiących części roślin pochodzących z pielęgnacji terenów zielonych, ogrodów, parków i cementarzy, stanowiących odpady komunalne, oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych z gospodarstw domowych.

Przepis ten nie zezwala na ograniczenie bliżej nieokreślonej ilości czy rodzajów odpadów komunalnych przyjmowanych w zamian za opłatę za zagospodarowanie odpadów komunalnych.

Ponadto, w art. 6r ust. 3aa ustawa przewiduje, że ograniczenie może dotyczyć także ilości innych niż wymienione w ust. 3a bioodpadów stanowiących odpady komunalne odbieranych lub przyjmowanych przez punkty selektywnego zbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a na których prowadzona jest działalność w zakresie gastronomii, w tym restauracje, stołówki i zakłady zbiorowego żywienia, hurtownie, jednostki handlu detalicznego, a także podobnych odpadów z zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu żywność. W uchwale, o której mowa w ust. 3, gmina określi rodzaje działalności prowadzonej na nieruchomościach, na których nie zamieszkują mieszkańcy, których dotyczy to ograniczenie.

Rada gminy nie jest uprawniona do formułowania dowolnych – poza wymienionymi w art. 6r ust. 3a i ust. 3aa ustawy – ograniczeń ilościowych czy rodzajowych dotyczących przyjmowanych przez pszok odpadów komunalnych.

Treść pkt II ppkt 6 tiret ósme załącznika do uchwały, w którym użyto ogólnego sformułowania: „*odpady, których ilość i charakter wskazuje na to, że pochodzą z działalności gospodarczej lub rolniczej*” - jest niejasna i niejednoznaczna. Posłużenie się takim sformułowaniem wprowadza dowolność w realizacji obowiązku przyjmowania selektywnie zebranych frakcji odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Właściciel nieruchomości, ponoszący na rzecz gminy opłatę, o której mowa w art. 6h ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, powinien mieć zagwarantowaną możliwość pozbywania się określonych frakcji odpadów w pszok. Należy podkreślić, że uchwała w sprawie określenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów jako akt prawa miejscowego powinna być sformułowana w sposób precyzyjny, czytelny i niebudzący wątpliwości interpretacyjnych.

Regulacja uchwały winna również zapewniać ten sam poziom praw i obowiązków dla adresatów znajdujących się w identycznej sytuacji.

Zgodnie z wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 6 czerwca 1995r. (sygn. akt SA/Gd 2949/94, OwSS 1996/3/91) uchwały podejmowane przez organy samorządowe muszą zawierać sformułowania jasne, wyczerpujące, uniemożliwiające stosowanie niedopuszczalnego, sprzecznego z prawem luzu interpretacyjnego. Teza przedmiotowego orzeczenia będzie miała zastosowanie tym bardziej do aktów prawa miejscowego, które zawierają normy prawa powszechnie obowiązującego na terenie gminy (por. wyrok NSA we Wrocławiu z dnia 11 października 1991 r., sygn. SA/Wr 1005/91).

W tym stanie rzeczy stwierdzenie nieważności uchwały Nr VI/40/2024 we wskazanym zakresie jest uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Lublinie, złożona za moim pośrednictwem, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

WOJEWODA LUBELSKI

Krzysztof Komorski

Otrzymują:

- 1) Wójt Gminy Wojcieszków
- 2) Przewodniczący Rady Gminy Wojcieszków